

De Bruggeling Cornelis Gailliard⁹ (° ca. 1520, †1563) had in 1547 ook het Heilig Land en het Sinaïklooster bezocht. Hij was eerder al tot ridder geslagen door keizer Karel V. Teruggekeerd van zijn reizen, werd hij aangesteld tot wapenheraut van Vlaanderen. In het wapenschild op zijn grafmonument zien we beide symbolen in een schild-

hoofd boven zijn eigenlijke familiewapen (*in sabel drie penningen van zilver en een uitgeschulpte zoom van goud*): een kruis tussen een Jeruzalemkruis (Heilig Graf) en een Sint-Katharinawiel met zwaard door de naaf. Cornelis Gailliard liet diverse handschriften na, waarvan – van de bewaarde – de meeste thans in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel zijn, in de afdeling Handschriften.¹⁰ Een van zijn aantekenboeken bevindt zich echter te Parijs in de Bibliothèque nationale de France, waar we het ontdekten.¹¹ We troffen er onder andere een lijst van 104 Brugse Jeruzalemvaarders in aan.¹²

DE LIJST

Cornelis Gailliard begon, zoals aangegeven werd in de titel, zijn lijst in 1548, dus kort nadat hij zelf zijn Jeruzalemreis had ondernomen. Dat zal dus wel de aanleiding geweest zijn tot zijn opspo-

- 9 Biografie in: C. GAILLIARD, *Le Blason des Armes. L'ancienne Noblesse de la très-haulte, très-noble et très puissante Contée de Flandres avecques leurs armes blasonnez*, J. VAN MALDERGHEM (ed.), Brussel, 1866.
- 10 C. GAILLIARD, *Le Blason des Armes*, bevat ook een gedetailleerd overzicht van de inhoud van een zestal van zijn handschriften in de algemene verzameling van de Koninklijke Bibliotheek Brussel en één in het Fonds Goethals (ook aldaar bewaard), naast de vermelding van enkele in privébezit (toen bij baron de Croeser de Ten Berge op het kasteel Ten Berge in Koolkerke) en de vermelding dat in juni 1862 te Londen een groot aantal genealogieën en enkele handschriften van de hand van Cornelis werden geveild. In maart 1997 werd op de veiling H. Godts, Brussel, door de Koninklijke Bibliotheek Brussel, afdeling Handschriften, een ander heraldisch handschrift van Cornelis Gailliard aangekocht: *La ancienne noblesse du contee de Flandres avecques leurs armes painctes ...*
- 11 PARIJS, *Bibliothèque nationale de France*, Ms. néerlandais, nr. 75: *Antiquiteyten Sepulturen Annotatien en(de) genealogieen van Vlaenderen gheschreven anno 1540 et post door mijn heer Corn. Gaillaert Ridder.*
- 12 De doorstreepten zijn niet meegeteld in het aantal '104', evenmin als het dubbel voorkomen van ridder van Halewijn, heer van Nieuwerleedt, op f° 44' en 45. Zijn voor drie geteld: de drie gebroeders de Visch en voor twee wanneer een echtgenote haar man vergezelde.